

WYROK

ŁĄCZNY

WIMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVI Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Michalski

Protokolant: prot. sąd. A. D.

przy udziale Haliny Pągowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2014 r. sprawy z wniosku **P. K.(K.)**, s. K.i M.z d. D., ur. (...)w Z.o wydanie wyroku łącznego,

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 9 maja 1985 r. (sygn. akt **II K 154/85**), za przestępstwo z art. 203 § 2 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 29 grudnia 1984 r., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności przy czym karę tą – na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 lipca 1986 r. o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw (Dz. U. Nr 26, poz. 126) – postanowieniem Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 7 sierpnia 1986 r. darowano;
2. Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 12 marca 1987 r. (sygn. akt **II K 641/86**), zmienionym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 30 października 1987 r. (sygn. akt III Kr 1064/87) za przestępstwa:
 - z art. 288 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 14 września 1986 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 1 grudnia 1988 r. udzielono warunkowego przedterminowego zwolnienia wyznaczając okres próby do dnia 2 grudnia 1989 r.
 - z art. 54 § 3 u.k.s. popełnione w dniu 14 września 1986 r., na karę 30.000,- (przed denominacją) grzywny,
 - z art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniach od 1 maja 1986 r. do 26 maja 1986 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności i 70.000,- (przed denominacją) grzywny, które – na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1986 r. o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw (Dz. U. Nr 26, poz. 126) – darowano;
3. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 19 czerwca 1987 r. (sygn. akt **II K 301/87**), za przestępstwo z art. 208 k.k. z 1969 r. i art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 10 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 58 k.k. z 1969 r., popełnione w okresie od dnia 1 kwietnia 1987 r. do dnia 7 kwietnia 1987 r., na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i 50.000,- zł (przed denominacją) grzywny oraz kary dodatkowe podania wyroku do wiadomości oraz konfiskaty mienia;
4. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 16 kwietnia 1991 r. (sygn. akt **II K 131/91**), za przestępstwo z art. 208 k.k. z 1969 r., art. 11 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 208 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 58 k.k. z 1969 r. i art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 8 grudnia 1990 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności 800.000,- (przed denominacją) grzywny;
5. Sądu Rejonowego w Kościanie z dnia 11 lipca 1991 r. (sygn. akt **II K 121/91**), za przestępstwa:
 - z art. 208 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w nocy z 25 na 26 sierpnia 1990 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności i 800.000,- zł (przed denominacją) grzywny,

- z art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 60 § 1 k.k. z 1969 r., popełnione w nocy z 25 na 26 sierpnia 1990 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności i 300.000,- zł (przed denominacją) grzywny,

przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny połączone wymierzając skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i 1.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny;

6. Sądu Rejonowego w Lesku z dnia 13 listopada 1991 r. (sygn. akt **II K 277/91**), za przestępstwo z art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w nocy z 21 na 22 lipca 1990 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności i 400.000,- zł (przed denominacją) grzywny;

7. b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 24 listopada 1992 r. (sygn. akt **III K 184/92**), za przestępstwa:

- z art. 210 § 2 k.k. z 1969 r. i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 1984 r. Nr 32 poz. 174 ze zm.) w zw. z art. 10 § 2 k.k. z 1969 r. i art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 1 listopada 1990 r. na karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny,
- z art. 208 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 58 k.k. z 1969 r. i art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w okresie pomiędzy 29 października 1990 r. a 1 listopada 1990 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności i 1.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny,

przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone skazanemu połączone wymierzając mu karę łączną 6 lat pozbawienia wolności i 2.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny;

przy czym wyrokiem łącznym b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 2 grudnia 1993 r. (sygn. akt **III K 361/93**) zmienionym wyrokiem Sadu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 1 marca 1994 r. (sygn. akt II AKa 65/94) jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone wyrokami opisanymi powyżej w pkt 4, 5, 6 i 7 połączone wymierzając skazanemu karę łączną 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny, przy czym postanowieniem b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 21 listopada 1996 r. udzielono skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia od odbycia reszty kary pozbawienia wolności ustalając okres próby do dnia 8 czerwca 1998 r.;

8. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 22 lipca 1999 r. (sygn. akt **II K 367/99**), za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 10 maja 1999 r., na karę 50 stawek dziennych grzywny przy przyjęciu, iż jedna stawka dzienna wynosi 50,- zł;

9. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 19 października 2004 r. (sygn. akt **II K 93/04**), zmienionym wyrokiem Sadu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 marca 2005 r. (sygn. akt IV Ka 266/05) za przestępstwa:

- z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od dnia 14 kwietnia 2002 r. do dnia 20 kwietnia 2002 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,
- z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 29 stycznia 2003 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,
- z art. 242 § 1 k.k. popełnione w dniu 12 czerwca 2003 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności połączone wymierzając skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, przy czym postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu (sygn. V2 Kow 3031/13/wz) udzielił skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia wyznaczając okres próby na 2 lata;

10. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 1 czerwca 2012 r. (sygn. akt **II K 113/05**), za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 11 maja 2000 r., na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności przy czym postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. Sąd Okręgowy we

Wrocławiu (sygn. V2 Kow 3031/13/wz) udzielił skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia wyznaczając okres próby na 2 lata;

I. podst. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 19 października 2004 r. w sprawie o sygn. akt **II K 93/04** (pkt 9),
- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 1 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt **II K 113/05** (pkt 10),

i wymierza skazanemu **P. K.** karę łączną **2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności**;

II. na podst. art. 63 § 1 k.k. zalicza skazanemu na poczet wymierzonej mu w pkt I kary łącznej pozbawienia wolności:

- okres odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w Lesznie o sygn. akt **II K 93/04** i to **od dnia 31 stycznia 2003 r. do dnia 20 marca 2003 r., od dnia 19 kwietnia 2003 r. do dnia 12 czerwca 2003 r. i od dnia 10 kwietnia 2012 r. do dnia 7 października 2013 r.,**

III. w pozostałym zakresie, na podst. art. 572 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., **postępowanie umarza**;

IV. na podst. § 14 ust. 6 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. M. kwotę 619,92 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;

V. na podst. art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego w całości od obowiązku zapłaty Skarbowi Państwa kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

/ Piotr Michalski/

UZASADNIENIE

Skierowanym do Sądu Rejonowego w Lesznie pismem z dnia 26 lipca 2012 r. skazany **P. K.** wniósł o wydanie względem niego wyroku łącznego i połączenie – przy zastosowaniu pełnej absorpcji – kar jednostkowych orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Lesznie w sprawach o sygnaturach II K 93/04 i II K 113/05. W uzasadnieniu swego wniosku podniósł, iż przez ponad 9 lat nie był karany a na utrzymaniu ma dwie córki i siedemdziesięciosiedmioletnią matkę.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. K. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

11. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 9 maja 1985 r. (sygn. akt **II K 154/85**), za przestępstwo z art. 203 § 2 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 29 grudnia 1984 r., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności przy czym karę tą – na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 lipca 1986 r. o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw (Dz. U. Nr 26, poz. 126) – postanowieniem Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 7 sierpnia 1986 r. darowano;

12. Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 12 marca 1987 r. (sygn. akt **II K 641/86**), zmienionym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 30 października 1987 r. (sygn. akt III Kr 1064/87) za przestępstwa:

- z art. 288 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 14 września 1986 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 1 grudnia 1988 r. udzielono warunkowego przedterminowego zwolnienia wyznaczając okres próby do dnia 2 grudnia 1989 r.
- z art. 54 § 3 u.k.s. popełnione w dniu 14 września 1986 r., na karę 30.000,- (przed denominacją) grzywny,

- z art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniach od 1 maja 1986 r. do 26 maja 1986 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności i 70.000,- (przed denominacją) grzywny, które – na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1986 r. o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw (Dz. U. Nr 26, poz. 126) – darowano;

13. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 19 czerwca 1987 r. (sygn. akt **II K 301/87**), za przestępstwo z art. 208 k.k. z 1969 r. i art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 10 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 58 k.k. z 1969 r., popełnione w okresie od dnia 1 kwietnia 1987 r. do dnia 7 kwietnia 1987 r., na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i 50.000,- zł (przed denominacją) grzywny oraz kary dodatkowe podania wyroku do wiadomości oraz konfiskaty mienia;

14. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 16 kwietnia 1991 r. (sygn. akt **II K 131/91**), za przestępstwo z art. 208 k.k. z 1969 r., art. 11 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 208 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 58 k.k. z 1969 r. i art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 8 grudnia 1990 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności 800.000,- (przed denominacją) grzywny;

15. Sądu Rejonowego w Kościanie z dnia 11 lipca 1991 r. (sygn. akt **II K 121/91**), za przestępstwa:

- z art. 208 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w nocy z 25 na 26 sierpnia 1990 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności i 800.000,- zł (przed denominacją) grzywny,
- z art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 60 § 1 k.k. z 1969 r., popełnione w nocy z 25 na 26 sierpnia 1990 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności i 300.000,- zł (przed denominacją) grzywny,

przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny połączono wymierzając skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i 1.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny;

16. Sądu Rejonowego w Lesku z dnia 13 listopada 1991 r. (sygn. akt **II K 277/91**), za przestępstwo z art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w nocy z 21 na 22 lipca 1990 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności i 400.000,- zł (przed denominacją) grzywny;

17. b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 24 listopada 1992 r. (sygn. akt **III K 184/92**), za przestępstwa:

- z art. 210 § 2 k.k. z 1969 r. i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 1984 r. Nr 32 poz. 174 ze zm.) w zw. z art. 10 § 2 k.k. z 1969 r. i art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 1 listopada 1990 r. na karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny,
- z art. 208 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 58 k.k. z 1969 r. i art. 60 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w okresie pomiędzy 29 października 1990 r. a 1 listopada 1990 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności i 1.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny,

przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone skazanemu połączono wymierzając mu karę łączną 6 lat pozbawienia wolności i 2.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny;

przy czym wyrokiem łącznym b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 2 grudnia 1993 r. (sygn. akt **III K 361/93**) zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 1 marca 1994 r. (sygn. akt II AKa 65/94) jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone wyrokami opisanymi powyżej w pkt 4, 5, 6 i 7 połączono wymierzając skazanemu karę łączną 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2.000.000,- zł (przed denominacją) grzywny, przy czym postanowieniem b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 21 listopada 1996 r. udzielono skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia od odbycia reszty kary pozbawienia wolności ustalając okres próby do dnia 8 czerwca 1998 r.;

18. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 22 lipca 1999 r. (sygn. akt **II K 367/99**), za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 10 maja 1999 r., na karę 50 stawek dziennych grzywny przy przyjęciu, iż jedna stawka dzienna wynosi 50,- zł;

19. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 19 października 2004 r. (sygn. akt **II K 93/04**), zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 marca 2005 r. (sygn. akt IV Ka 266/05) za przestępstwa:

- z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od dnia 14 kwietnia 2002 r. do dnia 20 kwietnia 2002 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,
- z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 29 stycznia 2003 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,
- z art. 242 § 1 k.k. popełnione w dniu 12 czerwca 2003 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności połączono wymierzając skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, przy czym postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu (sygn. V2 Kow 3031/13/wz) udzielił skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia wyznaczając okres próby na 2 lata;

20. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 1 czerwca 2012 r. (sygn. akt **II K 113/05**), za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 11 maja 2000 r., na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności przy czym postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu (sygn. V2 Kow 3031/13/wz) udzielił skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia wyznaczając okres próby na 2 lata;

Nadto Sąd ustalił, iż w przeszłości wobec skazanego zapadły wyroki:

- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 27 marca 2003 r. (sygn. akt II K 1106/02), którym to wyrokiem za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione w dniu 10 kwietnia 2002 r. P. K.został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 4 oraz orzeczono wobec niego dwa środki karne: 5 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia w kwocie 50,- zł na rzecz Stowarzyszenia na Rzecz Poprawy (...)Ruchu Drogowego (...)w P.,
- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 23 lipca 2002 r. (sygn. akt II K 585/02), zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 listopada 2002 r. (sygn. akt IV Ka 1813/02), którym to wyrokiem, za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 8 maja 2002 r. P. K.został skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 4 oraz orzeczono wobec niego dwa środki karne: 7 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia w kwocie 50,- zł na rzecz Stowarzyszenia Pomocy (...)w W..

W przypadku obu tych skazań doszło już jednak do ich zatarcia z mocy prawa o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części uzasadnienia.

Skazany P. K. ma aktualnie niespełna 47 lat jest rozwiedziony i ma jedno dziecko w wieku 16 lat. Mieszka wraz ze swoją matką w domu jednorodzinnym w L.. Do 7 października 2013 r., odbywał karę pozbawienia wolności; tego dnia jednak został zwolniony z Zakładu Karnego w W.wobec udzielenia mu postanowieniem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 7 października 2013 r. (sygn. V2 Kow 3031/13/wz) warunkowego przedterminowego zwolnienia od odbycia reszty kary pozbawienia wolności.

Skazany posiada wykształcenie zawodowe i z zawodu jest ślusarzem. W chwili obecnej jednak nie pracuje a utrzymuje się z zasiłku w wysokości 150,- zł miesięcznie. Przed osadzeniem w Zakładzie karnym w W. pracował natomiast dorywczo na terenie Szwajcarii w branży budowlanej.

W miejscu zamieszkania skazany posiada opinię pozytywną – jest bezkonfliktowy i nieszkodliwy; nie nadużywa alkoholu.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a ujawnionych na rozprawie w dniu 30 maja 2014 r. w postaci: wniosku skazanego o wydanie

wyroku łącznego (k. 1-2), danych o karalności (k. 7-9, 113-115, 172-174, 200-203), odpisów wyroków (k. 21, 24, 26-28, 31-47), opinii o skazanym z zakładu karnego (k. 60), postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu (k. 167), informacji o okresach, w jakich skazany odbywał kary pozbawienia wolności (k. 175a-177), zawiadomienia o wykonaniu środka karnego (k. 199), opinii o skazanym w miejscu zamieszkania (k. 205) oraz akt spraw: Sądu Rejonowego w Lesku o sygn. II K 316/91, Sądu Rejonowego w Świnoujściu o sygn. II K 641/86, Sądu Rejonowego w Suwałkach o sygn. II K 131/91, Sądu Rejonowego w Kościanie o sygn. II K 121/91, Sądu Rejonowego w Lesznie o sygn. II K 367/99, II K 585/02, II K 1106/02, II K 93/04 i II K 113/05 oraz b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu o sygn. III K 184/92 i III K 361/93 wraz z dokumentacją wykonawczą w zakresie kar pozbawienia wolności i grzywny.

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy pozostawały całkowicie bezsporne i wynikały ze wskazanych powyżej dokumentów, których wiarygodność i prawdziwość danych w nich zawartych nie zostały przez żadną ze stron zakwestionowane, a i Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw, by uczynić to z urzędu z dwoma wszakże wyjątkami.

Po pierwsze swe ustalenia dotyczące ilości skazań Sąd oparł na ostatnio uzyskanych z Krajowego Rejestru Karnego informacjach o karalności (tzw. „kart karnych”). Wcześniej uzyskane (postępowanie o wydanie wyroku łącznego trwało bowiem bez mała 2 lata) po prostu się już zdeaktualizowały i część skazań, które zostały na wcześniejszych kartach karnych wykazane po prostu (o czym będzie jeszcze mowa) się zatarła.

Po wtóre – i co również będzie przedmiotem rozważań w niniejszym uzasadnieniu – w sposób odmienny niż to wynika z zawiadomień Urzędu Miasta w L. Sąd ustalił okresy, w których wobec skazanego wykonywane były środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczone wobec niego wyrokami Sądu Rejonowego w Lesznie o sygn. II K 1106/02 oraz II K 585/02.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż na skutek wejścia w dniu 8 czerwca 2010 r. w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 98, poz. 625) zmianie uległy przepisy Kodeksu karnego normujące zasady orzekania kar łącznych, w tym wyrokiem łącznym. Sąd Okręgowy musiał więc rozważyć, jaki stan prawny winien znaleźć zastosowanie w sprawie skazanego P. K.. Popelnione przez niego przestępstwa miały miejsce bowiem przed dniem 8 czerwca 2010 r., podobnie jak większość wyroków, w których je osądzono, wydano również przed dniem 8 czerwca 2010 r. Do jednego wyroku częściowego oraz do wydania samego wyroku łącznego doszło natomiast już po tej dacie. W tym celu należało najpierw ustalić normę prawa intertemporalnego rozstrzygającą tę sytuację, a następnie normę tę zastosować.

Zgodnie z art. 12 wymienionej wyżej ustawy nowelizacyjnej, w razie wątpliwości, czy stosować przepisy dotychczasowe, czy przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy nowe. Równocześnie według art. 4 § 1 k.k., jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Powstało zatem pytanie, który z wymienionych przepisów statuuje normę właściwą dla rozstrzygnięcia kwestii intertemporalnej w sprawie P. K.. Pomimo, iż przepis art. 12 ustawy nowelizacyjnej zdaje się na pozór być przepisem normującym wszelkie problemy intertemporalne zrodzone na tle wejścia w życie tejże ustawy, Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż zakres jego zastosowania nie obejmuje kwestii materialnoprawnych.

Prawo karne, zarówno materialne, jak i procesowe, stanowi wyodrębnioną z systemu prawa gałąź i rządzi się swoimi autonomicznymi rozwiązaniami, również w odniesieniu do problematyki międzyczasowej. Zasadą jest, że zmiana przepisów prawa materialnego po popełnieniu czynu karalnego przez sprawcę nie może prowadzić do oceny tego czynu oraz orzeczenia o jego odpowiedzialności za tenże czyn w sposób mniej korzystny, aniżeli miałyby to miejsce, gdyby czyn ten został osądzony pod rządami przepisów obowiązujących w dacie jego popełnienia. Reguła ta – jakkolwiek wyrażona także w art. 4 § 1 k.k. – wynika z gwarancyjnej funkcji prawa karnego, która polega na jasnym określeniu jakie czyny są zabronione i jakie grożą sankcje za ich popełnienie. Nikt nie może za swój czyn ponieść sankcji surowszych, aniżeli te z jakimi powinien się liczyć w chwili jego popełnienia. Prawo karne nie może bowiem

działać wstecz. A zatem naczelna i niekwestionowana zasada, zgodnie z którą należy stosować prawo nowe, jako z założenia lepsze, musi na gruncie prawa karnego materialnego ulec w sytuacji, gdyby prawo dotychczasowe okazało się dla sprawcy korzystniejsze, czyli względniejsze. Zgoła odmiennie sytuacja ta przedstawia się w razie nowelizacji prawa procesowego. Obowiązuje tutaj zasada „chwytania sprawy w locie”, zgodnie z którą prawo nowe stosuje się od razu, chyba że przepis wyraźnie przewiduje odmienne rozwiązanie. Nie ma tu zatem miejsca dla oceny, czy nowa ustawa jest bardziej czy też mniej korzystna dla oskarżonego. Stosuje się ustawę nową, a starą jedynie wówczas, gdy wynika to z wyraźnego nakazu zawartego w przepisie intertemporalnym, wskazującym na konkretne okoliczności jej zastosowania. Kryterium korzyści ustawy dotychczasowej lub nowej nie odgrywa tutaj więc żadnej roli.

Analiza przepisów art. 10, 11 i 12 ustawy nowelizacyjnej prowadzi do wniosku, iż przepisy te dotyczą uregulowań o charakterze wyłącznie procesowym. Ich konstrukcja i struktura odpowiada bowiem modelowi opisanemu powyżej, właściwemu regulacjom intertemporalnym w odniesieniu do przepisów proceduralnych. Przepisy art. 10 i 11 ustawy dopuszczają stosowanie ustawy dawnej, ale nie na skutek oceny jej korzystności dla oskarżonego, lecz w ściśle wskazanych przypadkach o charakterze procesowym. Z kolei z art. 12 ustawy wprost nie wynika wprawdzie, czy jego zakresem zastosowania objęto tylko przepisy proceduralne, czy również materialnoprawne, jednak za tą pierwszą jego interpretacją przemawiają dwa argumenty. Po pierwsze, przepis ten usytuowany jest po dwóch przepisach o charakterze proceduralnym i jego treść stanowi dopełnienie oraz kontynuację myśli wyrażonych w dwóch poprzedzających. Po drugie, w jego treści w żaden sposób nie wskazano, by miał on zastosowanie do kwestii międzyczasowych na gruncie prawa materialnego, chociaż – gdyby takie właśnie było zamierzenie ustawodawcy – wskazanie to niewątpliwie powinno mieć miejsce. Nie można bowiem nie zauważyć, iż kwestie intertemporalne na gruncie uregulowań z zakresu prawa materialnego cały czas pozostają w zakresie zastosowania art. 4 k.k. Niewątpliwie świadom tego racjonalny ustawodawca, chcąc wyłączyć działanie tego przepisu, musiałby uczynić to wyraźnie. Przepis ten znajduje bowiem swe oparcie w jednej z generalnych, naczelných zasad prawa karnego. Oznacza to więc, że prosty zabieg polegający na uregulowaniu podlegającej mu kwestii w innej ustawie w sposób enigmatyczny i rodzący wątpliwości nie mógłby skutkować wykładnią prowadzącą do wyłączenia materii nowej ustawy spod jego zakresu. Wykładnia pozajęzykowa przepisu prawa nie może bowiem nigdy doprowadzić do rezultatu sprzecznego z wykładnią językową – zgodną z naczelną zasadą danej gałęzi prawa.

Za przyjęciem, iż rozstrzygnięcie powstałego w niniejszej sprawie problemu intertemporalnego powinno nastąpić w oparciu o art. 4 § 1 k.k., a nie art. 12 ustawy nowelizacyjnej, przemawia też ugruntowana w orzecznictwie wykładnia tego pierwszego (i to jeszcze w czasie obowiązywania Kodeksu karnego z 1969 r.), zgodnie z którą ma on niewątpliwie zastosowanie także w sytuacjach orzekania o karze łącznej, również w wyroku łącznym. Stanowisko takie zaprezentował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 lutego 1995 r. w sprawie o sygn. II KRN 2/95 (OSNKW z 1995 r., z. 3-4, poz. 17), w którym stwierdził, iż „niezależnie od stosowanej przez sąd wydający wyrok łączny zasady kształtowania kary łącznej (absorpcji całkowitej, częściowej czy też kumulacji), sąd ten – w tym zakresie – na nowo dokonuje aktu wymiaru kary zwanej w tym wypadku karą łączną. Zatem winien z jednej strony respektować prawomocność "łączonych" wyroków (i dlatego też nie wolno mu w tym trybie dokonywać korekt w zakresie wymiaru kar orzeczonych za poszczególne czyny prawomocnie osądzone), ale z drugiej strony również ewentualną zmianę stanu prawnego, jeśli zmiana ta dotyczy na nowo kształtowanych – w myśl reguł wyznaczonych w art. 67-71 k.k. – składników wymiaru kary i jest to zmiana korzystna dla oskarżonego (np. korzystniejsze tzw. przeliczniki, wyższy próg wymagany dla orzeczenia kary zastępczej)”. Pogląd ten Sąd Okręgowy w Poznaniu podziela. Wymierzanie kary łącznej w wyroku łącznym jest niewątpliwie orzekaniem o odpowiedzialności karnej za przestępstwa. W art. 4 § 1 k.k. nie ma zaś mowy o orzekaniu o sprawstwie i winie, ale po prostu o orzekaniu. Nie ulega więc wątpliwości, że zakresem jego zastosowania zostało objęte każde orzekanie o odpowiedzialności karnej za przestępstwo, także w zakresie kary przy wydawaniu wyroku łącznego.

Takie też stanowisko wynika zresztą wprost z najnowszej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych. Tak więc w wyroku z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. V KK 364/12 (LEX nr 1231661) Sąd Najwyższy stwierdził wprost, iż „kara łączna jest instytucją prawa karnego materialnego i w związku z tym należy rozpatrywać ją w płaszczyźnie art. 4 § 1 k.k. Możliwość wymierzenia kary łącznej w wyroku łącznym na podstawie art. 89 § 1a k.k.,

zgodnie z regułą prawa temporalnego zawartą w art. 4 § 1 k.k., dotyczy skazań za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania popełnione po dniu 7 czerwca 2010 r.”. W ten sam sposób wypowiedział się również Sad Najwyższy w wyrokach z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. V KK 290/12 (LEX 1228653), z dnia 12 września 2012 r. w sprawie o sygn. V KK 85/12 (LEX nr 1220975), z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. IV KK 171/11 (LEX nr 1044052), z dnia 12 października 2011 r. w sprawie o sygn. V KK 275/11 (LEX nr 1044078) i z dnia 15 czerwca 2011 r. w sprawie o sygn. II KK 108/11 (LEX nr 847137), a także Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. II AKa 234/12 (LEX 1246772).

Powyższa argumentacja potwierdza pogląd, że w kwestiach intertemporalnych z zakresu wymierzania kary łącznej stosuje się art. 4 § 1 k.k. Skoro bowiem przedmiotem postępowania w tej kwestii jest również odpowiedzialność karna (tyle, że łączna), to orzekanie o karze łącznej niewątpliwie znajduje się w zakresie zastosowania wynikającej z art. 4 § 1 k.k. normy.

Jednocześnie zauważyć należy, iż nie jest spornym, że nie przełamuje zasady jednolitości stanu prawnego sytuacja, w której do dwóch przestępstw osadzanych w jednym wyroku stosuje się dwa odrębnie określone stany prawne. Wystarczy przytoczyć stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 24 maja 1995 r. w sprawie o sygn. I KZP 12/95 (Wokanda z 1995 r., z. 8, poz. 17), który stwierdził, iż „przepis art. 2 § 1 k.k. (z 1969 r., obecnie art. 4 § 1 k.k. – przyp. SO) odnosi się tylko do czynów popełnionych, pomiędzy dwoma ustawami (lub więcej), a nie do sytuacji, gdy jeden z czynów został popełniony pod rządami ustawy starej, a inny (lub inne) pod rządami ustawy nowej. Nie budzi wątpliwości, iż pierwszy z tych czynów musi zostać oceniony pod kątem widzenia ustawy względniejszej, następny zaś wyłącznie – ustawy nowej. Nie ma żadnego powodu, aby zasadę tę zmieniać tylko dlatego, że in concreto zachodzi konieczność wymierzenia kary łącznej”. Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 lutego 1999 r. w sprawie o sygn. II AKa 2/99 (KZS z 1999 r., z. 3, poz. 13), stwierdzając, iż „nie jest sprzeczne z zasadą jednolitości stosowania prawa, gdy do jednego z czynów oskarżonego w tej samej sprawie stosuje się ustawę nową, a do innego czynu tego samego sprawcy – ustawę dawną. Połączenie w jednym postępowaniu oskarżenia o kilka czynów jest bowiem zabiegiem organizacyjnym, choć opartym o głębsze uzasadnienie, podobnym do wyrokowania łącznego. Jednolitość stosowania ustawy oznacza, że orzekając o tym samym oskarżeniu (czynie) stosowało się będzie przepisy tej samej ustawy, to jest stan prawny z tej samej daty, w zasadzie z daty wyrokowania, o ile nie zajdą powody do stosowania ustawy dawnej”. W ocenie Sądu Okręgowego powyższe stanowisko znajduje swe uzasadnienie w tym, że kwestia odpowiedzialności karnej oskarżonego za każdy z czynów stanowi odrębny przedmiot toczzonego przeciw niemu postępowania. O każdy z tych czynów mogłoby przecież toczyć się odrębne postępowanie.

Dlatego też reasumując, Sąd orzekał w oparciu o stan prawny sprzed nowelizacji kodeksu karnego, która weszła w życie w dniu 8 czerwca 2010 r.

Po wtóre Sąd pragnie zwrócić uwagę, bowiem było to po części powodem uchylenia pierwszego wyroku łącznego jaki zapadł w niniejszej sprawie i wymagało – zgodnie z wytycznymi Sądu II instancji szczegółowej analizy, iż w przypadku dwóch skazań – a to wyrokami Sądu Rejonowego w Lesznie

- z dnia 27 marca 2003 r. (sygn. akt **II K 1106/02**), którym to wyrokiem za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione w dniu 10 kwietnia 2002 r. P. K. został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 4 oraz orzeczono wobec niego dwa środki karne: 5 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia w kwocie 50,- zł na rzecz Stowarzyszenia na Rzecz Poprawy (...)Ruchu Drogowego (...)w P.,
- z dnia 23 lipca 2002 r. (sygn. akt **II K 585/02**), zmienionym wyrokiem Sadu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 listopada 2002 r. (sygn. akt IV Ka 1813/02), którym to wyrokiem, za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 8 maja 2002 r. P. K. został skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 4 oraz orzeczono wobec niego

dwa środki karne: 7 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia w kwocie 50,- zł na rzecz Stowarzyszenia Pomocy (...)w W.–

doszło już do ich **zatarcia** i to z mocy samego prawa a to z następujących powodów.

Po pierwsze zatem wskazać trzeba, iż zgodnie z treścią art. 76 § 1 k.k. skazanie ulega zatarciu z mocy samego prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby.

W przypadku zaś obu skazań wymierzono P. K.kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i w obu przypadkach minął już okres próby i dodatkowe 6 miesięcy (w sprawie II K 1106/02 – w dniu 14 kwietnia 2009 r., zaś w sprawie II K 585/02 – w dniu 29 maja 2007 r.), a nie zarządzono wykonania kar pozbawienia wolności wymierzonych tymiż wyrokami.

Jakkolwiek przy tym w § 2 art. 76 k.k. ustawodawca przewidział sytuacje, w których owo zatarcie nie następuje, to w nie mają one zastosowania do obu tych skazań. W przepisie tym bowiem wskazano, że zatarcie skazania mimo upływu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby nie może nastąpić jeżeli wobec skazanego orzeczono karę grzywny lub środek karny a nie doszło do ich wykonania, darowania albo przedawnienia ich wykonania.

Odnosząc to do obu tych skazań, którymi to wszak orzeczono wobec P. K. środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia pieniężnego na rzecz stowarzyszenia, której podstawowym zadaniem statutowym jest spełnianie świadczeń na cele bezpośrednio związane z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych stwierdzić zatem należało, iż mimo zastrzeżenia wyrażonego w art. 76 § 2 k.k. w przypadku obu skazań i tak do zatarcia skazania doszło i to z następujących powodów:

1. Co do środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

W przypadku obu skazań w aktach sprawy znajdują się informacje Urzędu Miasta w L. o wykonaniu tychże środków – w sprawie II K 585/02 – w dniu 29 listopada 2009 r. (k. 66 akt II K 585/02), a w sprawie II K 1106/02 – w dniu 14 października 2008 r. (k. 106 akt II K 1106/02).

Jakkolwiek przy tym w obu przypadkach okresy te są źle naliczone (i w tym właśnie zakresie Sąd poczynił inne ustalenia, niż wynika to z owych dokumentów), to i tak doszło do wykonania obu środków karnych.

Jak wynika bowiem z treści art. 43 § 2 k.k. środek karny m. in. w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności chociażby orzeczonej za inne przestępstwo P. K.natomiast był pozbawiony wolności w okresie od dnia 31 stycznia 2003 r. do dnia 12 czerwca 2003 r., kiedy skazany uciekł z zakładu karnego (por. k. 60 i 176) jednakże w związku z tym ów okres, w którym wykonywany był zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych winien ulec przedłużeniu o łącznie 133 dni a zatem wykonanie tychże środków nastąpiło odpowiednio: w przypadku skazania w sprawie II K 585/02 – w dniu 11 kwietnia 2010 r., zaś w sprawie II K 1106/02 – w dniu 24 lutego 2009 r.

Już tylko dla przypomnienia wskazać należy, iż niekwestionowanym w orzecznictwie i judykaturze jest pogląd, iż w sytuacji, gdy zachodzi konieczność wykonania kilku środków karnych niepodlegających łączeniu według reguł określonych w art. 90 § 2 k.k., środki te biegą równolegle i podlegają odrębnemu wykonaniu, które następuje – zgodnie z dyspozycją art. 43 § 2 k.k. – każdorazowo po uprawomocnieniu się wyroków, którymi je orzeczono (z wyłączeniem okresu odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności, również orzeczonej za inne przestępstwo), nawet jeżeli dotyczą zakazów oraz obowiązków tego samego rodzaju (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie o sygn. I KZP 34/07, opubl. w OSNKW 2008 r., nr 1, poz. 2, glosy aprobujące: T. Krawczyka – OSP z 2009 r., z. 5, poz. 56, J.A. Kuleszy – WPP z 2009 r., nr 4, str. 151-159, por. także K. Postulski w Komentarz do Kodeksu Karnego Wykonawczego, Lex, teza 28 do art. 184).

Jakkolwiek przy tym, środki te można byłoby połączyć zgodnie z treścią art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 k.k. to jednak wobec faktu, iż tego nie uczyniono do czasu zakończenia ich wykonywania (skutkującego również zatarciem skazania) należy traktować je w ocenie Sądu Okręgowego jak niepodlegające łączeniu.

2. Co do środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz stowarzyszenia, której podstawowym zadaniem statutowym jest spełnianie świadczeń na cele bezpośrednio związane z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych

W przypadku obu skazań taki środek orzeczono i w przypadku obu skazań – co wynika wprost z informacji beneficjentów tych orzeczeń (por. k. 197) – skazany środków tych nie wykonał.

Zgodnie jednak z treścią art. 103 § 2 k.k., który odwołuje się do art. 103 § 1 pkt 3 k.k. nie można wykonać środka karnego (a więc następuje przedawnienie jego wykonania – jak to mowa w art. 76 § 2 k.k.) jeśli od uprawomocnienia się wyroku skazującego upłynęło 10 lat.

Wyrok wydany w sprawie o sygn. II K 585/02 uprawomocnił się w dniu 29 listopada 2002 r. (data wydania wyroku Sądu Okręgowego jako Sądu II instancji – k. 54 akt II K 585/02), zaś w sprawie o sygn. II K 1106/02 – w dniu 14 października 2003 r. (data wydania wyroku Sądu Okręgowego jako Sądu II instancji – k. 84 akt II K 1106/02). Jak widać więc w przypadku obu skazań minęło już 10 lat od daty uprawomocnienia się wyroków skazujących zapadłych w tychże sprawach.

Reasumując zatem powyższe Sąd uznał, iż z powodów przedstawionych powyżej reguła wyrażona w art. 76 § 2 k.k. nie ma już zastosowania a w związku z tym **doszło już do zatarcia z mocy prawa** skazań P. K. wyrokami Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 27 marca 2003 r. w sprawie o sygn. akt **II K 1106/02** oraz z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie o sygn. akt **II K 585/02**.

Przechodząc zatem do meritum sprawy stwierdzić należało co następuje.

Zastrzec na wstępie trzeba, iż celem postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego jest nie tyle polepszenie sytuacji skazanego, ale jej – co wymaga stanowczego podkreślenia – uporządkowanie. To zaś, czy lub w jakim zakresie wymiar orzeczonej kary łącznej będzie skutkiem absorpcji kar mniej surowych przez najsurowszą albo skutkiem kumulacji wszystkich podlegających łączeniu kar jednostkowych zależy od okoliczności, o których poniżej. Godzi się bowiem wyjaśnić, iż nie można zgodzić się z poglądem, że interes ten polega na orzekaniu kary łącznej w sposób maksymalnie korzystny dla skazanego.

Zgodnie zatem z treścią art. 85 k.k., w zbiegu realnym pozostają przestępstwa popełnione zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z nich i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Biorąc powyższe pod uwagę i analizując wyroki wydane wobec P. K. Sąd Okręgowy ustalił występowanie trzech zbiegów realnych przestępstw – dwóch w przypadku kary pozbawienia wolności i jednego w przypadku kar grzywny.

W pierwszej kolejności zatem Sąd pragnie zwrócić na dwa zbiegi dotyczące kar pozbawienia wolności i grzywny jakie wystąpiły w tej sprawie w odniesieniu do wcześniejszych skazań, a mianowicie odnoszących się do skazań wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Suwałkach w sprawie o sygn. akt II K 131/91 (pkt 4),
- Sądu Rejonowego w Kościanie w sprawie o sygn. II K 121/91 (pkt 5),
- Sądu Rejonowego w Lesku w sprawie o sygn. akt II K 277/91 (pkt 6) i
- b. Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III K 184/92 (pkt 7).

Kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone wskazanymi przed momentem wyrokami objęte już bowiem zostały wyrokiem łącznym b Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 2 grudnia 1993 r. (sygn. akt III K 361/93).

W żadnej z tych spraw przy tym ani nie wznowiono postępowania ani w żaden inny sposób nie doszło do modyfikacji wyroków skazujących, w związku z tym brak jest podstaw do tego by sytuację dotyczącą tych skazań powtórnie analizować, a to z uwagi na jednoznaczny zakaz wynikający z treści art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Kwestia ta nie jest sporna w doktrynie i orzecznictwie. Dla przykładu warto przytoczyć tylko stanowisko Sądu Apelacyjnego w Lublinie, który ostatnio, w postanowieniu z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie o sygn. II AKz 409/09 (KZS z 2010 r. nr 1, poz. 69) odnosząc się do analogicznej sytuacji jak w sprawie niniejszej stwierdził, że „niedopuszczalność ponownego merytorycznego orzekania w przedmiocie nowego wyroku łącznego zachodzi w każdym przypadku, gdy po wydaniu prawomocnego wyroku łącznego lub postanowienia o umorzeniu postępowania w tej kwestii na podstawie art. 572 k.p.k., dojdzie do rozpoznania wniosku skazanego domagającego się wydania wyroku łącznego w odniesieniu do tej samej osoby i tych samych wyroków skazujących różnych sądów”. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy, który wskazał w postanowieniu z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie o sygn. V KK 142/08 (LEX nr 438467), iż „istnienie negatywnej przesłanki procesowej nakazującej umorzenie postępowania karnego stanowi przeszkodę do orzekania także w przedmiocie wyroku łącznego w wypadku, w którym nowym postępowaniem objęto te same wyroki jednostkowe” czy jeszcze dobitniej i wyraźniej w postanowieniu z dnia 29 stycznia 2008 r. w sprawie o sygn. IV KK 498/07 (OSNwSK z 2008 r., nr 1, s. 267) stwierdził, że „określona w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. ujemna przesłanka procesowa zachodzi również w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego, gdy po wydaniu prawomocnego wyroku łącznego lub postanowienia o umorzeniu postępowania, w tej kwestii na podstawie art. 572 k.p.k. dojdzie do rozpoznania wniosku domagającego się wydania wyroku łącznego w odniesieniu do tej samej osoby i tych samych wyroków skazujących różnych sądów (podkr. S.O.)”.

W tym przypadku zatem, na podst. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowanie o wydanie wyroku łącznego należało umorzyć.

Trzeci natomiast zbieg dotyczący kar pozbawienia wolności jaki wystąpił w tej sprawie odnosi się do skazań wyrokami Sądu Rejonowego w Lesznie w sprawie o sygn. akt II K 93/04 (pkt 9) i Sądu Rejonowego w Lesznie w sprawie o sygn. akt II K 113/05 (pkt 10). Przepęstw będących przedmiotem rozpoznania w obu tych sprawach skazany dopuścił się bowiem przed dniem 19 października 2004 r., kiedy to zapadł wyrok w sprawie Sądu Rejonowego w Lesznie w sprawie o sygn. akt II K 93/04 (pkt 9), który należy traktować jako kolejny „pierwszy” wyrok w rozumieniu art. 85 § 1 k.k.

Nie podlegały łączeniu natomiast wszystkie kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wszystkimi wyrokami jakie zapadły wobec P. K. w jedną karę łączną. Wynika to w sposób ewidentny z porównania dat wyroków opisanych na wstępie niniejszego uzasadnienia oraz dat przepęstw, których skazany się dopuścił, a które były przedmiotem osądu w poszczególnych sprawach.

Tyczy się to zwłaszcza możliwości połączenia kar wymierzonych wyrokami dopiero co opisanymi z karą wymierzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Lesznie w sprawie o sygn. akt II K 367/99 (pkt 8). W sprawie tej bowiem zapadł wyrok w dniu 22 lipca 1999 r. zaś przepęstw będących przedmiotem osądu w sprawach II K 93/04 i II K 113/05 skazany dopuścił się już po tej dacie.

Tak samo przedstawia się sytuacja odnośnie skazań wymienionych powyżej w pkt od 1 do 3 pierwszej części niniejszego uzasadnienia.

Dlatego też Sąd Okręgowy postępowanie w tym zakresie na podst. art. 572 k.p.k. umorzył.

Orzekając zatem karę łączną pozbawienia wolności za zbiegające się przepęstwa pozostające w trzecim z opisanych zbiegów Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż „przy wymiarze kar łącznych nie bierze się pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kary za poszczególne przepęstwa. Te bowiem podlegają odmiennym zasadom, w szczególności ocenie stopnia winy. Gdyby okoliczności te uwzględnić ponownie przy wymiarze kar łącznych, prowadziłoby to do ponownego sądzenia za czyny już osądzone, do ukrytego weryfikowania rzeczy osądzonej, a więc

do postąpienia sprzecznego z zakazem ponownego sądzenia. Przy wymiarze kar łącznych bierze się pod uwagę jedynie stopień związku między poszczególnymi przestępstwami, ich łączność przedmiotową i podmiotową. Im związek ten jest ściślejszy, tym bardziej przeważa absorbowanie poszczególnych kar, im luźniejszy – ich kumulacja, to jest sumowanie” (tak: Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 lipca 1995 r. w sprawie o sygn. II AKr 184/95, opubl. w Prok. i Pr. – wkł. z 1996 r., z. 2-3, poz. 16). Równocześnie jednak obowiązkiem Sądu orzekającego w sprawie o wydanie wyroku łącznego jest nadto „...rozważenie okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, a które przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej” (tak: Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 kwietnia 1994 r. w sprawie o sygn. II AKr 26/94, opubl. w KZS z 1994 r., z. 5, poz. 14). Jak zauważył to bowiem Sąd Apelacyjny w Gdańsku, „zasada absorpcji kar przy wymierzaniu kary łącznej winna być stosowana tam, gdzie pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami zachodzi bliski związek podmiotowy i przedmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych, jest wystarczającą oceną zachowania się sprawcy” (uzasadnienie wyroku z dnia 23 stycznia 1997 r. w sprawie o sygn. II AKa 321/96, opubl. w Prok. i Pr. – wkł. z 1997 r., z. 7-8, poz. 19).

Przedstawione stanowisko nie straciło nic na aktualności w obowiązującym stanie prawnym. Potwierdził je m. in. Sąd Apelacyjny w Katowicach, który w uzasadnieniu swego wyroku z dnia 14 września 2006 r. w sprawie o sygn. II AKa 244/06 (LEX nr 217093), stwierdził, że „przy wymierzaniu kary łącznej zastosowanie zasady pełnej absorpcji nie jest żadnym obowiązkiem sądu orzekającego czy też punktem wyjścia przy dokonywaniu prawidłowej oceny wymiaru kary łącznej. Wydając wyrok łączny, sąd orzekający nie jest także uprawniony do ponownego rozważenia tych samych okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, lecz powinien rozważyć przede wszystkim, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono te kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto winien rozważyć okoliczności, które już po wydaniu poprzednich wyroków zaistniały i przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej”.

Wymierzając zatem karę łączną pozbawienia wolności Sąd Okręgowy uwzględnił w pierwszej kolejności, iż pozostające w zbiegu przestępstwa skierowane były przeciwko różnym dobrom chronionym prawem, tj. przeciwko mieniu, dokumentom oraz przeciwko dokumentom a także – w przypadku jednego z przestępstw będących przedmiotem osądu w sprawie o sygn. II K 93/04 – przeciwko wymiarowi sprawiedliwości a także, iż dokonane zostały na przestrzeni stosunkowo długiego okresu czasu bo w okresie blisko trzech lat. Z całą pewnością okoliczności te przemawiają za zastosowaniem zasady kumulacji przy kształtowaniu wysokości kary łącznej. Co więcej skazany, co wymaga szczególnego podkreślenia, był już aż dziesięciokrotnie karany i znaczącą część swego dorosłego życia (mimo, że dawano mu szansę i orzekano kary z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, udzielano warunkowego zwolnienia z odbycia reszty kar) spędził w zakładach karnych. W jednym przypadku nawet dokonał samouwolnienia za co został zresztą skazany na karę pozostającą w zbiegu.

Z drugiej jednak strony trzeba mieć na względzie, iż odbywając karę pozbawienia wolności skazany cieszył się opinią pozytywną. Jakkolwiek bowiem był jeden raz karany dyscyplinarnie za używanie telefonu samoinkasującego bez zgody oddziałowego to jednak był również ośmiokrotnie nagradzany regulaminowo – raz ze względów wychowawczych, siedem razy za czystość w celi. Wobec przełożonych przyjmował postawę regulaminową a ze współosadzonymi żył zgodnie; w podkulturze więziennej nie uczestniczył. Karę odbywał w systemie programowanego oddziaływania. Nie bez znaczenia jest również fakt, iż od czasu, kiedy skazany dopuścił się przestępstw, za które wymierzono mu kary będące przedmiotem łączenia (a są to ostatnie skazania P. K.) upłynęło już ponad 10 lat.

Z uwagi na postępy w resocjalizacji i stwierdzoną pozytywną prognozę kryminologiczną w dniu 7 października 2013 r. uzyskał warunkowe przedterminowe zwolnienie od odbycia reszty kary, które zostało mu udzielone postanowieniem Sądu Okręgowego we Wrocławiu (sygn. akt V2 Kow 3031/13/wz); okres próby wyznaczono na 2 lata. W miejscu zamieszkania, gdzie udał się po opuszczenia zakładu karnego skazany również posiada opinię pozytywną. Wszystkie te okoliczności przemawiają za większym zastosowaniem zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej.

Tak więc reasumując orzekając karę łączną pozbawienia wolności Sąd mógł orzec karę w granicach od 1 roku pozbawienia wolności (kara najsurowsza – orzeczona w sprawie o sygn. II K 93/04) do 3 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności (suma kar) a wymierzył karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Jak widać zatem i tak kształtując swe orzeczenie o karze łącznej i tak w dużym stopniu Sąd kierował się zasadą absorpcji.

Godzi się tu zauważyć, że znaczna liczba przestępstw popełnionych przez skazanego, fakt samouwolnienia w przeszłości z jednostki penitencjarnej, nie pozwalała na zastosowanie zasady absorpcji w pełniejszym zakresie niż uczyniono to w wyroku. Zastosowanie wobec skazanego absorpcji mniej surowych kar pozbawienia wolności przez karę najsurowszą w pełnym zakresie byłoby nieuzasadnione i w ogóle nie wchodzi w grę. Również pełniejsze zastosowanie zasady absorpcji stanowiłoby w ocenie Sądu nadmierną gratyfikację, na którą skazany jednak nie zasłużył tym bardziej, że zachowanie skazanego po popełnianiu kolejnych przestępstw, a to przede wszystkich ponowne ich popełnianie, sprzeciwia się dalszej absorpcji kar przez karę najsurowszą. Popełnianie przestępstw po odbyciu kar pozbawienia wolności (wszak skazany trzykrotnie był osadzany w zakładach karnych) wskazuje bowiem, że nie stanowiły one w jego życiu incydentu, ale wręcz przeciwnie. Liczba tych przestępstw wskazuje, iż ich popełnianie stało się – przynajmniej na pewnym etapie jego życia – sposobem skazanego na życie, co nie może podlegać akceptacji i musi spotkać się ze stanowczą reakcją prawa. Z tego względu, biorąc pod uwagę wymienione powyżej okoliczności przedmiotowe, za zasadne uznał Sąd skorzystanie z zasady absorpcji w takim zakresie jak wynika to z wymiaru wymierzonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności.

Wreszcie Sąd zaliczył skazanemu na poczet wymierzonej mu kary łącznej pozbawienia wolności odbyte już kary w sprawach, w których jednostkowe kary uległy połączeniu. I tak Sąd zaliczył skazanemu okresy odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie wolności w sprawie Sądu Rejonowego w Lesznie o sygn. akt II K 93/04 od dnia 31 stycznia 2003 r. do dnia 20 marca 2003 r., od dnia 19 kwietnia 2003 r. do dnia 12 czerwca 2003 r. i od dnia 10 kwietnia 2012 r. do dnia 7 października 2013 r.

Reasumując, mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy orzekł jak w punktach I – III sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w punktach IV i V wyroku i na podstawie § 14 ust. 6 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. M. kwotę 619,92 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu, biorąc pod uwagę nakład pracy obrońcy i stopień skomplikowania sprawy oraz obowiązujące stawki podatku VAT, natomiast na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., biorąc pod uwagę sytuację majątkową skazanego, zwolnił go od obowiązku zapłaty Skarbowi Państwa kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

/ Piotr Michalski/